

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Професійний імідж вихователя закладу дошкільної освіти

1. Основна інформація про дисципліну

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова   Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності: 012 Дошкільна освіта

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин): 4 (денна форма: 120 год.: 18 - лекції; 20 – практичні; 10 - лабораторні; 72 - самостійна робота; заочна форма: 120 год.: 4 - лекції; 6 – практичні; 2 - лабораторні; 108 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Лесіна Тетяна Миколаївна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: доктор педагогічних наук., професор кафедри дошкільної та початкової освіти

Кафедра: дошкільної та початкової освіти

Робочий e-mail: lessina_tanya@ukr.net

Години консультацій на кафедрі: п'ятниця, 14.40-16.00

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет і мета дисципліни.

Навчальна дисципліна «Професійний імідж вихователя закладу дошкільної освіти» має інтегрований зміст. За умов постійного підвищення вимог до професій педагогічного напрямку актуалізується проблема підготовки вихователів нової генерації, які окрім формування у дітей дошкільного віку знань, умінь і навичок, розвитку особистості дитини, мають бути здатними до систематичної роботи над собою, вміти адаптуватися до соціальних змін, виражати свою індивідуальність та вдосконалювати професійну майстерність, демонструючи при цьому найкращі особистісно-професійні якості. Вміння майбутнім фахівцем створити позитивний імідж вихователя є важливою складовою його професіоналізму.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Професійний імідж вихователя закладу дошкільної освіти» є особливості місцевого середовища, яке впливає на розвиток освітніх процесів, історія освіти і педагогічної думки, педагогічні цінності народу та передовий педагогічний досвід певного краю.

Мета курсу - формування іміджевої компетентності у здобувачів вищої освіти, володіння ними системою наукових понять, категорій іміджології, набуття практичних

навичок у створенні позитивного іміджу вихователя ЗДО для найповнішої реалізації педагогічних, організаторських здібностей у системі освіти.

Означена дисципліна спрямована на підвищення професійної культури вихователя ЗДО, розвиток у нього творчої індивідуальності. Опанування курсом дає можливість студентам бакалавріату поглибити знання і засвоїти практичний інструментарій для формування професійного іміджу, розуміння специфіки цього процесу, розкриття в собі особливих рис і якостей, які після опанування фахом дозволять студенту-випускнику вийти на високий рівень конкурентоздатності, підтримувати престиж професії вихователя ЗДО.

Результати навчання.

Після опанування навчальним курсом «Професійний імідж вихователя закладу дошкільної освіти» студенти повинні *знати*: мету й завдання педагогічної іміджології; визначення основних дефініцій: «імідж», «педагогічний імідж», «імідж закладу дошкільної освіти», «імідж керівника закладу дошкільної освіти», «імідж вихователя закладу дошкільної освіти», види іміджу, підходи до його вивчення, функції; складники іміджу вихователя закладу дошкільної освіти; характеристику основних компонентів іміджу; технологію побудови іміджу вихователя закладу дошкільної освіти.

Під час вивчення курсу студенти мають оволодіти такими *вміннями*: аналізувати й оцінювати імідж вихователя ЗДО, з урахуванням сучасних вимог суспільства, соціальної ситуації, викликів сьогодення та запитів цільової аудиторії; самостійно розробляти програму створення, розвитку й корекції позитивного іміджу вихователя закладу дошкільної освіти; серед низки засобів побудови іміджу вихователя, директора, колективу та середовища закладу дошкільної освіти обирати оптимальні; розробляти власне професійне портфоліо, презентувати себе як представника професійної спільноти, створювати прес-релізи, веб-сайт закладу дошкільної освіти з метою популяризації його іміджу; здійснювати самодіагностику і створювати програму особистісно-професійного іміджу, репрезентувати результати своєї роботи; розробляти програму самовдосконалення в галузі дошкільної іміджології.

Після вивчення курсу студенти повинні володіти такими *фаховими компетентностями*, як-от: мотиваційно-особистісна (усвідомлення студентами важливості й необхідності створення позитивного іміджу вихователя закладу дошкільної освіти, необхідності постійного самовдосконалення в галузі педагогічного іміджування; наявність професійної спрямованості на цілеспрямоване створення позитивного професійного іміджу); когнітивна (знання у напрямі педагогічної іміджології, структури іміджу вихователя ЗДО і засобів його створення; технологій побудови позитивного іміджу вихователя ЗДО); діяльнісна (володіння прийомами, методами і засобами формування позитивного іміджу вихователя закладу дошкільної освіти; здатність комплексно застосовувати в майбутній професійній діяльності набуті знання в процесі вивчення дисципліни «Професійний імідж вихователя ЗДО»), здатність комплексно реалізовувати набуті вміння й навички в галузі педагогічної іміджології в процесі виконання професійних функцій; спроможність виявляти особистісні та професійні якості, необхідні для створення позитивного іміджу вихователя закладу дошкільної освіти).

4. Зміст дисципліни

Тема №1. Педагогічна іміджологія як наука.

Предмет, мета, завдання та структура дисципліни, її зв'язок з іншими науковими галузями, основні поняття. Характеристика іміджології як науки про технологію створення іміджу, сутність феномену «імідж». Педагогічна іміджологія та її складові. Сучасний науковий стан теорії створення позитивного іміджу педагога.

Тема №2. Імідж вихователя ЗДО. Його типи, функції, структурні компоненти, специфіка.

Поняття іміджу. Професійний імідж в практиці дошкільного вихователя. Педагогічна діяльність - фактор формування іміджу вихователя. Вплив іміджу дошкільного вихователя на дітей та батьків.

Тема №3. Основні складові іміджу вихователя ЗДО.

Візуальна привабливість. Вербальна поведінка. Невербальне спілкування. Манери, етикет вихователя ЗДО та їх роль у формуванні позитивного іміджу. Чарівний вихователь ЗДО: шлях до серця дитини.

Тема №4. Іміджмейкінг у професійній діяльності вихователя ЗДО. Особливості репрезентації професійного іміджу педагога цільовій аудиторії.

Іміджмейкінг в педагогічній діяльності: зміст, напрями, ресурси. Специфіка формування іміджу вихователя в різних закладах дошкільної освіти. Урахування особливостей цільової групи при розробці програми самопрезентації вихователя.

Тема №5. Організаційно-методичні аспекти створення позитивного професійного іміджу вихователя ЗДО.

Формування у майбутніх фахівців іміджотворчої готовності. Інструментальні засоби педагогічної іміджеології. Інструментарій педагогічної іміджеології та специфіка його використання у фаховій діяльності – взаємодії з учасниками освітньо-виховного процесу (діти, батьки, вихователі). Характеристика імідж-технологій.

Тема №6. Специфіка конструювання візуального компонента іміджу вихователя ЗДО.

Професійний портрет вихователя ЗДО. Педагогічна техніка як важлива складова іміджу вихователя закладу дошкільної освіти. Специфіка конструювання візуального компонента іміджу вихователя ЗДО. Уміння невербальної взаємодії педагога.

Тема №7. Особливості побудови аудіального компонента іміджу вихователя ЗДО.

Культура професійно-педагогічного спілкування у створенні ефективного імідж-образу фахівця дошкільного профілю. Визначення професійно-педагогічного спілкування, його функцій та стадій. Структура культури педагогічного спілкування. Умови ефективного педагогічного спілкування в сфері дошкільної освіти. Уміння вербальної взаємодії педагога з дітьми, батьками, колегами. Норми мовного спілкування. Мова і професія: умови ефективності професійного мовлення вихователя.

Тема №8. Специфіка внутрішнього складника професійного педагогічного іміджу фахівця дошкільного профілю.

Специфіка внутрішньої та професійної складових педагогічного іміджу вихователя. Поняття внутрішньої складової іміджу вихователя. Педагогічна спрямованість та професійно важливі якості вихователя. Уміння психотехніки вихователя.

Тема №9. Від позитивного іміджу вихователя до позитивного іміджу закладу дошкільної освіти.

Культура педагога та традиції як важливі складники іміджу колективу ЗДО. Традиції у закладі дошкільної освіти: теоретичні засади та практичне застосування для створення іміджу ЗДО.

Тема №10. Удосконалення умінь побудови, розвитку і корекції позитивного професійного іміджу вихователя ЗДО.

Лідерство та харизма в особистісному іміджобразі фахівця дошкільної освіти та їх вплив на формування іміджу закладу дошкільної освіти. Феномен лідерства. Харизматичний лідер та його імідж-образ. Сутність та вимоги до сучасного лідера-вихователя закладу дошкільної освіти. Керівник закладу дошкільної освіти як лідер. Практичні техніки формування позитивного іміджу вихователя ЗДО. Самопрезентація фахівця дошкільної сфери: інтерактивні методи.

5. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

Студентам забороняється використовувати технології генеративного штучного інтелекту, зокрема чат-боту ChatGPT і відповідних аналогів. Генерування текстового або графічного контенту та представлення його як власного є різновидом обману та порушенням академічної доброчесності. У разі виявлення порушень, робота не зраховується або виставляється негативна оцінка.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає теоретичне запитання та практичне завдання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння знаннями з теоретичних основ професійної діяльності викладача в системі інклюзивної освіти, а також вміння комплексно застосовувати ці знання у процесі проектування такої діяльності у закладі вищої освіти.

Зразок модульної контрольної роботи:

1. Визначте сутність поняття «професійний імідж вихователя ЗДО» та розкрийте основні напрями і складові педагогічної іміджології.
2. Охарактеризуйте аудіальний/візуальний/внутрішній/професійний складник іміджу вихователя ЗДО.
3. Складіть план самопрезентації в новому колективі ЗДО.
4. Напишіть коротке есе з теми «Шлях вихователя ЗДО до серця дитини».

Форма підсумкового контролю - залік.

Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	відмінно
70-89	добре

51-69	задовільно
26-50	незадовільно
1-25	

Загальна оцінка за курс виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» http://idgu.edu.ua/wpcontent/uploads/2016/06/polozhennja_pro_porjadok-ocinjuvannja-rivnja-navchalnyhdosjahrenn-zi-zminamy.pdf

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
	Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Навчальні досягнення студентів на семінарських заняттях, а також виконані ними індивідуальна та самостійна роботи оцінюються за шкалою від «0» до «5».

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Розробка соціально-педагогічного проекту	5
Підготовка рефератів	5
Написання есе	5
Підготовка методичного портфоліо	5

Критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань є вміння студента правильно відповісти на питання та вміти пояснити теоретичні засади, згідно з якими була дана відповідь.

Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Оцінювання *есе чи письмової творчої роботи* здійснюється за такими критеріями: вона має відображати власну позицію автора, бути достатньо обґрунтованою та не містити плагіату.

Критеріями оцінювання *проекту* є здатність студента визначати тему, мету, етапи проектування, способи оцінки результатів проектної діяльності фахівців педагогічної сфери.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність до критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Беспарточна О., Замелюк М., Левицька В., Холеярчук А. Педагогіка партнерства в освітньому середовищі: теорія і технологія: навч. пос. Луцьк, 2021. 256 с.
2. Горovenko O. A. Формування особистісно-професійного іміджу вчителя загальноосвітнього навчального закладу засобами самопрезентації : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Оксана Анатоліївна Горovenko. – Переяслав-Хмельницький, 2013. – 20 с.
3. Гриньова В. М. Про співвідношення понять "професіоналізм", "професійна культура", "професійна компетентність", "професійна підготовка" / В. М. Гриньова // Педагогіка та психологія. – 2014. – Вип. 45. – С. 75-84.
4. Доманова Ольга. Іміджеві складові сучасного дошкільного навчального закладу нового типу // Вісник Інституту розвитку дитини : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ : Вид-во Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова, 2012. Сер.: Філософія. Педагогіка. Психологія, Вип. 20. С. 73-77.
5. Ісаченко В. В. Формування професійно-педагогічного іміджу майбутніх викладачів вищої школи : дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.04 / Вікторія Володимирівна Ісаченко. – Одеса, 2004. – 215 с.
6. Ковальова О. О. Психологічні особливості формування основ професійного іміджу у майбутніх педагогів : дис. ... кандидата психол. наук : 19.00.07 / Олена Олександрівна Ковальова. – Одеса, 2007. – 340 с.
7. Кононенко А. О. Психологічні складові індивідуального іміджу сучасного педагога : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія» / Анатолій Олександрович Кононенко. – Одеса, 2003. – 20 с.
8. Кордубан М., Толкачева Ю. Формування професійного іміджу майбутніх фахівців дошкільної освіти // Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 40, том 2, 2021. С. 195-198
http://www.apfn-journal.in.ua/archive/40_2021/part_2/34.pdf
9. Лесіна Т.М. Нові тенденції у дошкільній освіті: педагогічний дискурс професійної підготовленості вихователя / Наука і освіта українського Придніпров'я: виміри, виклики, перспективи: колективна монографія (укр. та англ. мовами) / За ред. Я. Кічука; відп. ред. Л. Циганенко. Ізмаїл: РВВ ІДГУ - СМІЛ, 2020. 432. С. 330 – 339.
10. Мареева Т. В. Професійний імідж вихователів дошкільних навчальних закладів і його структура. Науковий погляд у майбутнє. № 06-03 (2017)
<https://www.scilook.eu/index.php/slif/article/view/slif06-03-070>
11. Мареева Т.В. Підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до створення позитивного професійного іміджу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.04 / Глухівський нац. пед. ун-т. ім. О. Довженка. Глухів, 2017. 26 с
12. Межеріцька О. Впровадження іміджології як компонента навчального процесу у вищих закладах освіти. Теорія та методика управління освітою. 2010. № 3. С 1–11.
13. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Професійний імідж викладача вищої школи» : посібник для підготовки студентів магістерського рівня вищої освіти / уклад. : С. Саяпіна. Слов'янськ, 2018. 91 с.
14. Молочко М.В. Формування сприятливого соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі дошкільного закладу //Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: Збірник наукових праць / Ред. кол. Гузій (відп. ред.) та ін. – К.: НПУ, 2001. – Вип.6. – С.246-252.
15. Погрібняк Н. Створення іміджу сучасного дошкільного закладу / Н. Погрібняк // Дошк. виховання. — 2004. — № 11. — С. 10-11.

16. Попиченко С. Роль комунікативної компетенції в технології створення іміджу педагога-вихователя дошкільного навчального закладу [Електронний ресурс] / С. Попиченко // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. – 2012. – № 41. – С. 53–58. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/jpdf/Ppps_2012_41_9.pdf.
17. Стрельников В. Ю. Педагогічна культура – основа іміджу сучасного педагога / В. Ю. Стрельников // Імідж сучасного педагога. – 2000. – № 4–5. – С. 6–8.
18. Трофаїла Н. Професійний імідж вихователя закладу дошкільної освіти. Педагогічні науки: реалії та перспективи : збірник наукових праць / ред. кол. : В. Андрущенко (гол. ред.) та ін. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 68. С. 216–219.
19. Чусова Т. В. Створення сприятливого соціально-психологічного клімату у педагогічному колективі.
[URL:http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/stud_almanah/64.pdf](http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/stud_almanah/64.pdf)
20. Шахматова Т. Формування професійного іміджу майбутніх фахівців в умовах ВНЗ. 2011.
[URL: https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2011/5_2011/17.pdf](https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2011/5_2011/17.pdf).

Затверджено на засіданні кафедри дошкільної та початкової освіти
протокол № 8 від 15 січня 2024 р.